

Programmeren om een website te laten bewegen

codeToMove

Onze "eerste" Selenium code van de XAB!

```
ExampleFirstSeleniumTest logInSuccessFull()  
1 package examples;  
2  
3 import io.github.bonigarcia.wdm.ChromeDriverManager;  
4 import org.openqa.selenium.By;  
5 import org.openqa.selenium.WebDriver;  
6 import org.openqa.selenium.chrome.ChromeDriver;  
7 import org.testng.annotations.Test;  
8  
9 public class ExampleFirstSeleniumTest {  
10  
11     @Test  
12     public void logInSuccessFull() {  
13         ChromeDriverManager.getInstance().setup();  
14         WebDriver driver = new ChromeDriver();  
15  
16         driver.get("https://techblog.polteq.com/testshop/index.php");  
17  
18         driver.findElement(By.className("login")).click();  
19  
20         driver.findElement(By.id("email")).sendKeys("bootcamper@polteq.com");  
21         driver.findElement(By.id("SubmitLogin")).click();  
22  
23         driver.quit();  
24     }  
25 }  
26
```

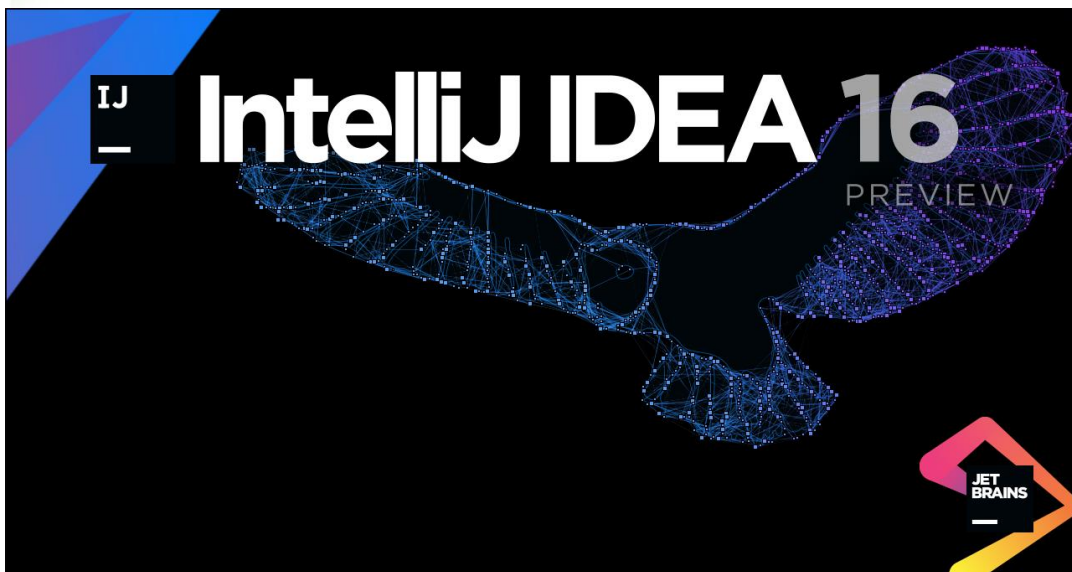
Benodigdheden

- IDE geïnstalleerd
- Programmeertaal dependencies geïnstalleerd
  - Bijv Java SDK
  - Bijv Python 3.2 release
- Build and dependency management tool
- Test Framework
- Selenium

3

Java IDE

4

Java (8) zelf

<https://www.java.com/nl/download/>

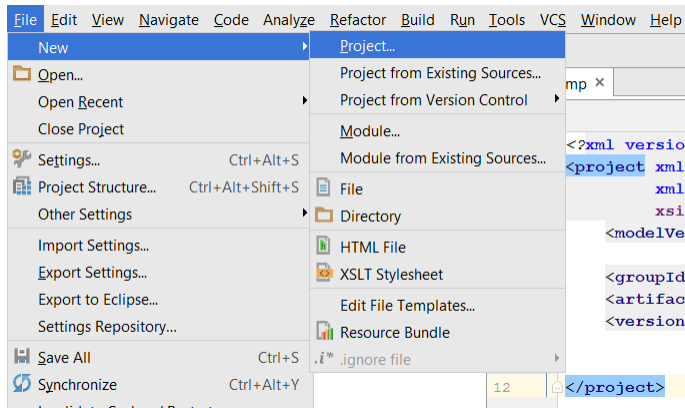

Build and dependency management tool

Maven project aanmaken

- Start IntelliJ op
- Vervolgens:

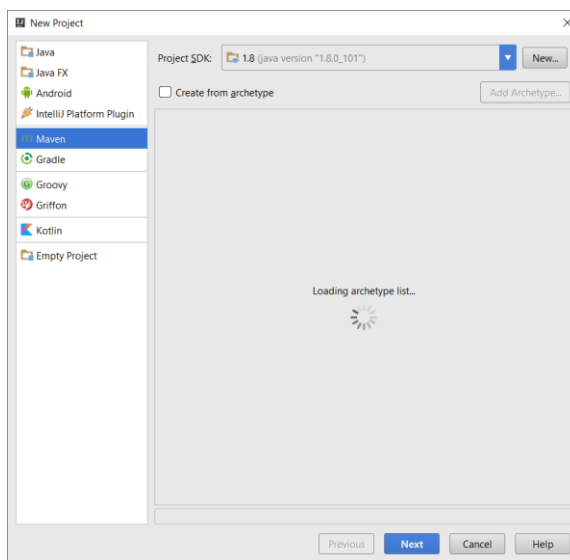

7

Maven project aanmaken

- Selecteer Maven
- Click Next

8

Maven project aanmaken

- Vul in de gegevens:
- Click Next

New Project

GroupId: com.polteq.training ☐ Inherit

ArtifactId: bootcamp ☐ Inherit

Version: 1.0-SNAPSHOT

Previous Next Cancel Help

Maven project aanmaken

- Vul in de naam
- Vul in de locatie
- Click Finish

New Project

Project name: bootcamp

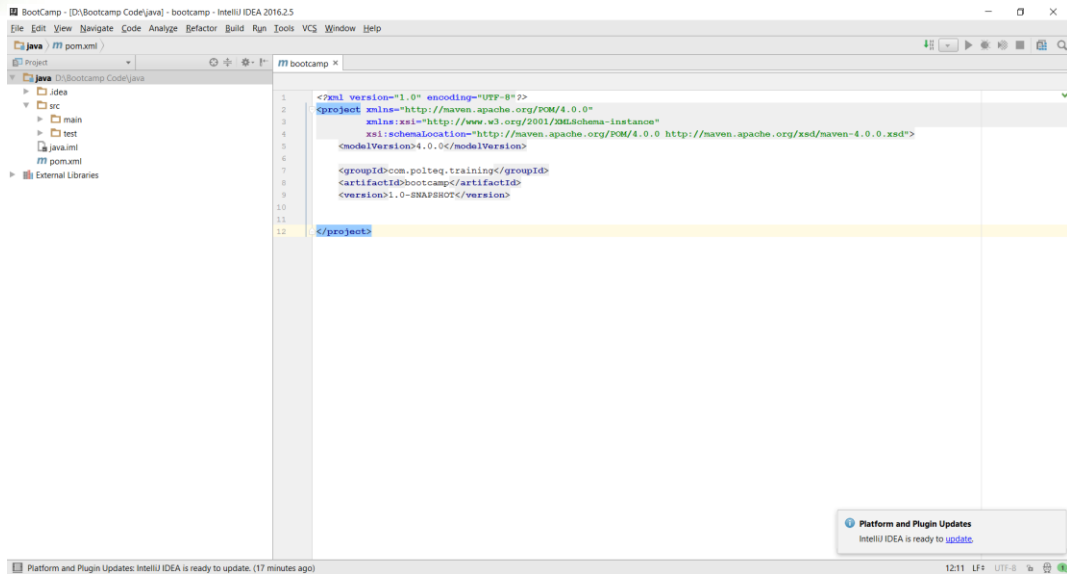
Project location: D:\BootCampCode\java

More Settings

Previous Finish Cancel Help

Maven project aanmaken

11

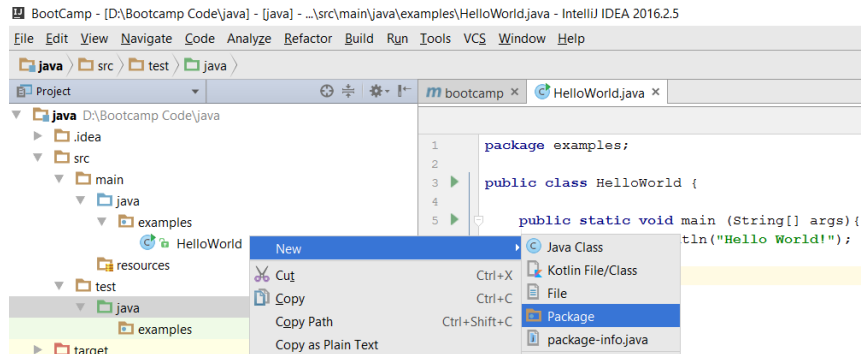
Wat hebben we nodig om een test te runnen?

- Packages voor de overzichtelijkheid
- Class en methoden (komt nog uitgebreid aan bod 😊)
- Test framework met Annotaties

12

Package aanmaken

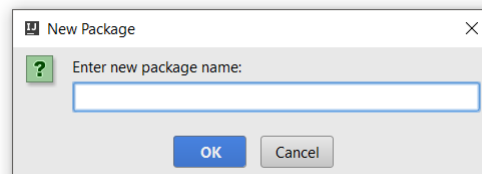

Packages zijn o.a. folders waarmee we files kunnen ordenen en verdelen

13

Package aanmaken

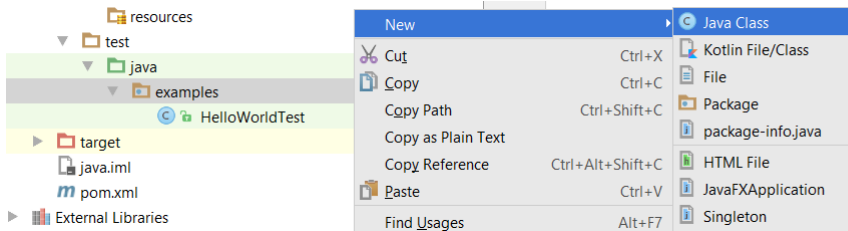
Kleine letters!

14

Class aanmaken

- Java Class
- Click op de package, rechter muis knop, selecteer Java class bij add new

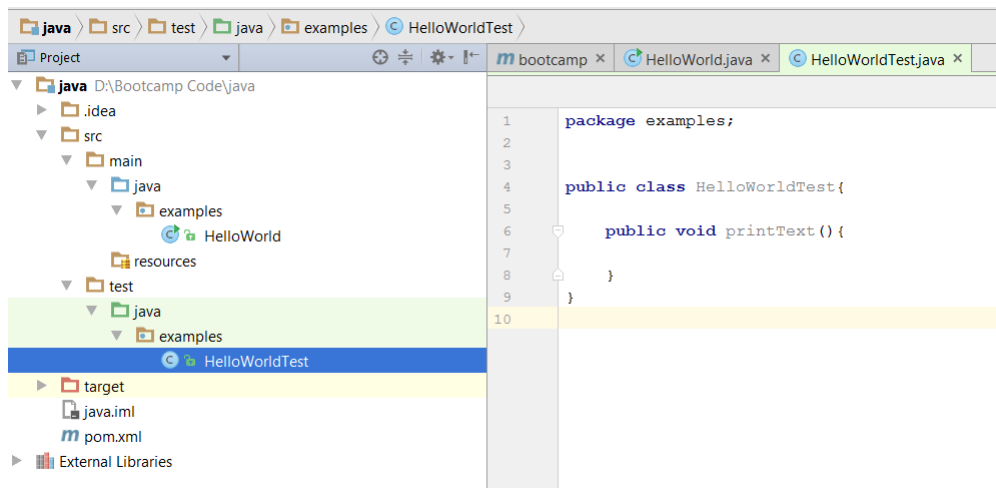

Hoofdletters en camelcasing!

15

Methode aanmaken

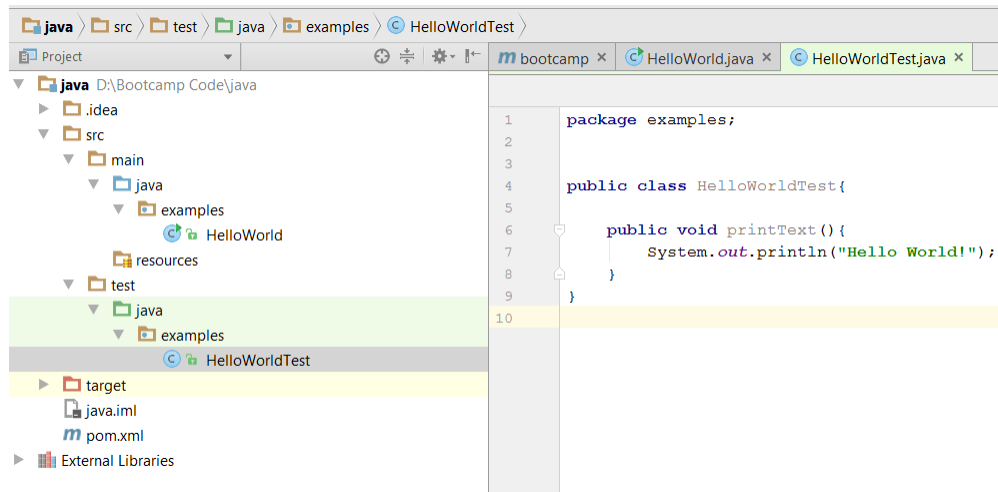

16

Methode aanmaken

17

Projectstructuur

- Project bevat source folders (zoals test en java)
- Source folders bevatten packages
- Packages bevatten gerelateerde classes
- Classes bevatten methoden en **variabelen** <- hierover strak zeker meer!

18

Test framework?

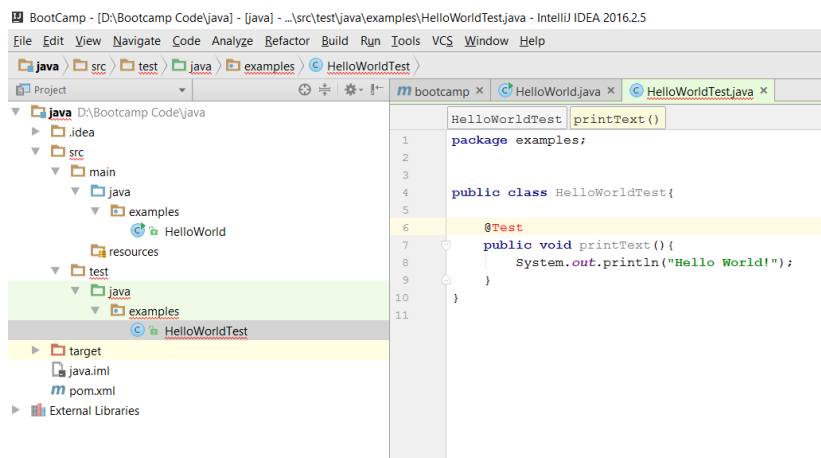
- Annotatie gebruik zoals @Test
- Annotaties voor volgorde zoals @BeforeMethod
- Rapportage

19

TestNG toevoegen

Voeg toe @Test en zie hoe alles rood wordt

20

TestNG toevoegen

```

1 package examples;
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

```

? org.testng.annotations.Test? Alt+Enter

```

6 @Test
7 public void printText(){
8     System.out.println("Hello World!");
9 }

```

Of click op het rode lampje en selecteer testng to classpath

21

TestNG toevoegen

```

HelloWorldTest printText()
1 package examples;
2
3
4 import org.testng.annotations.Test;
5
6 public class HelloWorldTest{
7
8     @Test
9     public void printText(){
10         System.out.println("Hello World!");
11     }
12 }
13

```

Import is toegevoegd en we hebben nu play buttons!

22

TestNG rapportage

- TestNG Rapport
  - {project} → test-output → emailable-report.html
  - {project} → test-output → index.html
  - Rechtermuisknop → Open With → Web Browser

Test	# Passed	# Skipped	# Failed	Time (ms)	Included Groups	Excluded Groups
Command line suite						
Command line test	1	0	0	22		

Class	Method	Start	Time (ms)
Command line suite			
Command line test — passed			
oefeningen.MyTest	myFirstTest	1438915372982	11

Command line test

oefeningen.MyTest#myFirstTest

Messages
Tester

```
public class MyFirstTest{

    @Test
    public void myFirstTest() {
        Reporter.Log("Hello World");
    }

}
```

23

Toch wel belangrijk om goed te weten!

WE HADDEN HET NET OVER METHODEN & VARIABLEN

24

Variabelen en datatypes

Bouwstenen van programmeren, stukje Java voor Testers!

Variabelen en datatypes

- Variabele
  - Verwijzing naar een waarde. Deze waarde is aan te passen zonder de verwijzing zelf aan te passen. (leeft dus centraal).
- Datatype
  - Het formaat van een variabele, bijv: tekst, heel getal, decimal getal, enz
- [Datatype] [naam variabele] = [waarde];
  - `int myVariable = 1;`
- [Datatype] [naam van de variabele];
  - `int myVariableWithoutValue;`

Reserveren een plek in het geheugen met default waarde

Naamgevingsconventie

- Een naam van een variabele begint met een kleine letter. Elk nieuw woord in die naam begint met een hoofdletter om de leesbaarheid te vergroten.
  - `String welcomeMessage;`
  - `int numberOfProducts;`

27

Datatypes

- Twee hoofdcategorieën
  - Primitive type
  - Reference type
- Primitive type
  - `double percentage = 3.1;`
- Reference type (hier over later meer)
  - `Calculator calculator = new Calculator();`

28

Primitive types

- Dit zijn alle primitive types en de waarde als deze niet expliciet is toegekend

Datatype	Standaard waarde
byte	0
short	0
int	0
long	0L
float	0.0f
double	0.0d
char	'\u0000'
String	null
boolean	false

Technisch gezien geen primitive, maar een reference type. Een soort hybride.

29

Integer

- Hele getallen (32 bit)
  - Minimale waarde $-2.147.483.648$ (-2^{31})
  - Maximale waarde $2.147.483.647$ ($2^{31}-1$)
- Nuttig voor checks op aantallen, bijvoorbeeld:
  - Aantal zoekresultaten
  - Aantal producten in winkelmandje
- `int numberOfProducts = 5;`

30

Double

- Decimale getallen (64 bit)
- Nuttig voor de meeste* van onze berekeningen en checks bij het testen, bijvoorbeeld:
  - Percentage van premies berekenen
  - Kortingspercentage of BTW toepassen
- `double discountPercentage = 10.15D;`
  - De D is optioneel dus het onderstaande volstaat
- `double discountPercentage = 10.15;`

31

Boolean

- De (on)waarheid van een conditie
  - `true` (waar)
  - `false` (onwaar)
- Nuttig voor condities, bijvoorbeeld:
  - Leeftijd is hoger dan of gelijk aan 21
  - Gebruiker is ingelogd
- `boolean isLoggedIn = false;`
- `boolean isLoggedIn = true;`

32

String

- Tekst in UTF-16 format
- Nuttig voor bewerkingen met tekst, bijvoorbeeld:
  - Gebruikersnaam en wachtwoord invullen
  - Teksten van meldingen extraheren / controleren
- `String welcomeMessage = "Welcome to our new online store!";`

33

Methoden

Logisch code ordenen

Nut van methoden

- Een resultaat bereiken dat door één of meerdere statements tot stand komt, met als voordelen:
  - Leesbaarheid
  - Onderhoudbaarheid
- Voorbeelden van methoden in de praktijk:
  - het aantal producten tellen in een shopping cart;
  - inloggen;
  - berekeningen doen;
  - ...

35

Methoden

- Een methode:
  - bevat een of meerdere statements;
  - kan parameters hebben;
  - kan iets retourneren;
  - kan andere methode(n) aanroepen;
  - kan geen definities van methoden of classes bevatten.

```
private void someMethod() {
    private void calculatePrice() {
    }
    public class SomeClass {
    }
}
```

36

Methoden

- Naamgevingsconventie
  - Een naam van een methode begint met een kleine letter. Elk nieuw woord in die naam begint met een hoofdletter om de leesbaarheid te vergroten.

```
private void showPrice() {
    System.out.println("€50");
    System.out.println(greeting());
}
```

```
private String greeting() {
    return "Hi";
}
```

37

Methode zonder return waarde

- Gekenmerkt door het keyword **void**
  - voert statement(s) uit

```
private void printBeatles() {
    System.out.println("Ringo Starr");
    System.out.println("Paul McCartney");
    System.out.println("George Harrison");
    System.out.println("John Lennon");
}
```

- Vanuit een @Test methode aanroepen
`printBeatles();`

38

Methode met return waarde

- Gekenmerkt door het datatype en het keyword **return** met daarachter een waarde van dat datatype
  - voert eventueel statement(s) uit en geeft een waarde terug

```
private String theUltimateAnswer() {
    return "The answer to life, the universe and
    everything is 42";
}
```

- Vanuit een @Test methode aanroepen

```
System.out.println(theUltimateAnswer());
```

39

Methode met parameters

- Een of meerdere parameters tussen haakjes

```
private String fullName(String
    firstname, String lastName) {
    return firstname + " " + lastName;
}
```

- Vanuit een @Test methode aanroepen

```
System.out.println(fullName("Max", "Verstappen"));
```

40

Wat wij gaan doen met een methode

- Een berekening schrijven die twee willekeurige getallen kan vermenigvuldigen
- Hoe kun je in Java rekenen?

41

Rekenkundige operators

- Optellen: +
  - Ook voor het concateneren van tekst

```
String a = "d" + "e";
```
- Aftrekken: -
- Vermenigvuldigen: *
- Delen: /
- Modulo: %

42

Voorbeeld gebruik operators

- `int sum = 2 + 1;`
- `double quotient = a / b;`
  - (double a = 3.6 , double b = 1.7 → quotient 2.1176470588235294)

43

Opdracht met gebruik van methoden

- Doel: leren werken met methoden, return waarden, parameters en rekenkundige operators
- Maak een nieuwe TestNG class **AboutMethods**
  - Noem de @Test methode **printProduct**
- Maak een private methode **multiply** die twee parameters (getallen) heeft en het product van deze twee getallen retourneert
- Roep **multiply** vanuit de **printProduct** aan met twee argumenten en print de uitkomst naar de console

44

The road so far...

- IntelliJ is up and running
- Maven project aangemaakt (voor onder andere het makkelijker binnen halen van dependencies, gaan we zo doen!)
- Maken nu gebruik van TestNg om tests te runnen
- Variabelen en datatypes besproken
- Methoden zonder return waarden, met parameters en return waarden geoefend

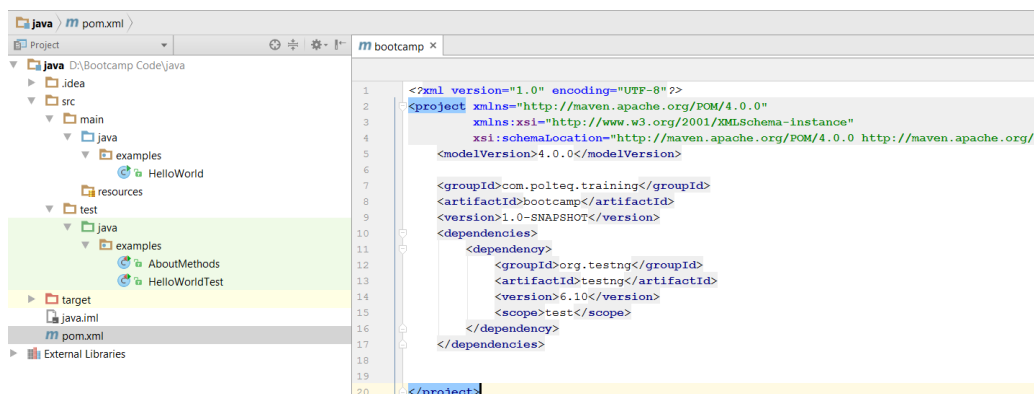
En dan nu Selenium!

45

Selenium "binnen halen"

- De pom.xml

46

Selenium “binnen halen”

- De pom.xml
- Typ tussen `</version>` en `</project>` het onderstaande


```
<dependencies>

</dependencies>
```
- Ga naar <http://mvnrepository.com>
- Zoek **selenium-java** en klik op het eerste resultaat
- Klik op het meest recente versienummer
- Kopieer het `<dependency>...</dependency>` gedeelte en plak het tussen `<dependencies>` `</dependencies>`

47

Selenium binnenhalen gelukt?

- IntelliJ gaat Selenium binnen halen:

```
<dependency>
  <groupId>org.seleniumhq.selenium</groupId>
  <artifactId>selenium-java</artifactId>
  <version>3.4.0</version>
</dependency>
```

Indexing...

- Daarna is POM niet meer rood:


```
<dependency>
  <groupId>org.seleniumhq.selenium</groupId>
  <artifactId>selenium-java</artifactId>
  <version>3.4.0</version>
</dependency>
```

48

WebDriver code: Browser starten


```
@Test
public void logInSuccesFull() {
    ChromeDriverManager.getInstance().setup();
    WebDriver driver = new ChromeDriver();

    driver.get("https://techblog.polteq.com/testshop/index.php");
}
```

- Starten Chrome op door een object te maken van de WebDriver class (hierover later meer)
- Navigeren naar de URL met behulp van .get()
- Belangrijk: ChromeDriverManager!

49

ChromeDriverManager

- Ga naar <http://mvnrepository.com>
- Zoek op webdrivermanager
- Voeg de code snippet toe aan de pom.xml

50

WebDriver code: Elementen benaderen

```
driver.findElement(By.className("login")).click();

driver.findElement(By.id("email")).sendKeys("bootcamper@polteq.com");
driver.findElement(By.id("SubmitLogin")).click();
```

- Benaderen een DOM element met By.xxxx

51

Wat is de DOM?

- Code van de website die wij niet zien in een normale browser..
- ..maar er wel degelijk is!

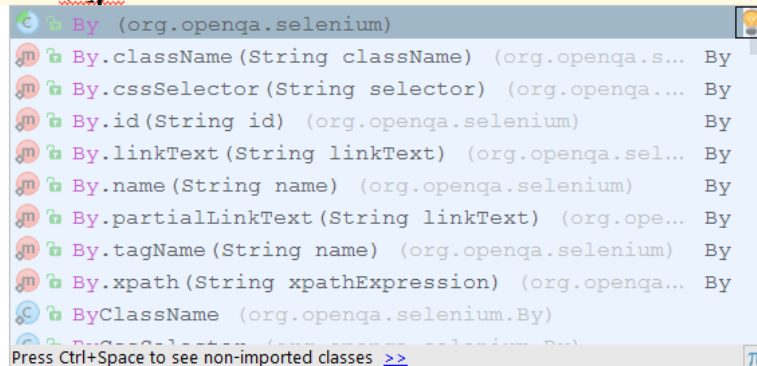
```
<input id="inSlowConfig" type="hidden" value="false">
<script type="text/javascript">
<div id="header" class="global-nav guest">
<hr>
<div id="body">
  <div class="wrapper">
    <div id="global-error"> </div>
    <div id="main">
      <div id="content">
        <div>Over 100 million professionals use LinkedIn to exchange inf
          <ul>
            <li id="reconnect">Stay informed about your contacts and inc
            <li id="answers">Find the people [camp] knowledge you need t
            <li id="power">Control your professional identity online</li>
          </ul>
        </div>
      </div>
      <div id="module-id3" class="leo-module mod-feat jointoday">
        <div class="header">
          <h2>Join LinkedIn Today</h2>
        </div>
        <div class="content">
          <form id="yul-gen2" class="feature" name="coldRegistrationFo
            <fieldset>
              <input id="webmailImport-coldRegistrationForm" type="hid
              <input id="csrfToken-coldRegistrationForm" type="hidden"
              <input id="sourceAlias-coldRegistrationForm" type="hidden"
            </form>
          <div id="control-3" class="li-control" type="linkedin/con
            1
            2
```

52

WebDriver code: Elementen benaderen

```
driver.findElement(By)
```

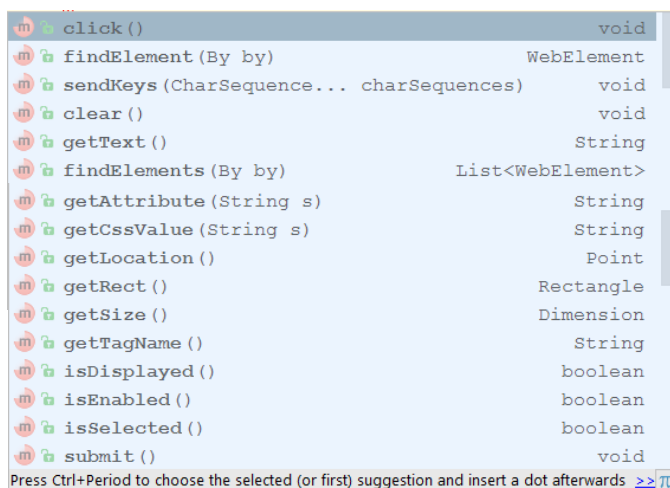

- Gebruik je IDE vooral ook omdat elke taal net iets anders kan zijn wat betreft syntax!

53

WebDriver code: Elementen gebruiken

54

WebDriver code: Elementen gebruiken

	<code>click()</code>	<code>void</code>
	<code>findElement(By by)</code>	<code>WebElement</code>
	<code>sendKeys(CharSequence... charSequences)</code>	<code>void</code>
	<code>clear()</code>	<code>void</code>
	<code>getText()</code>	<code>String</code>
	<code>findElements(By by)</code>	<code>List<WebElement></code>
	<code>getAttribute(String s)</code>	<code>String</code>
	<code>getCssValue(String s)</code>	<code>String</code>
	<code>getLocation()</code>	<code>Point</code>
	<code>getRect()</code>	<code>Rectangle</code>

```
driver.findElement(By.className("login")).click();
```

```
driver.findElement(By.id("email")).sendKeys("bootcamper@polteq.com");
driver.findElement(By.id("SubmitLogin")).click();
```

55

Tools om locaters te vinden

- Firefox
  - Firebug (<http://getfirebug.com>) -> Deprecated ☹ [or is it...](#)
  - FirePath (Firefox add-on)
- Internet explorer
  - F12
- Edge
  - F12
- Chrome
  - F12
  - SelectorGadget
- Opera
  - <http://dev.opera.com/articles/view/opera-developer-tools/>
- Safari
  - Preferences -> Advanced -> Show Develop menu in menu bar

56

Locator?

Een manier om Selenium te laten weten met welk element we *iets* willen doen

Verschillende manieren:

Xpath, CSS, id, name, link, text

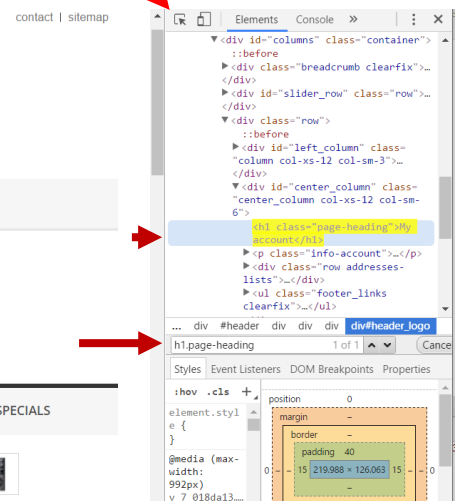
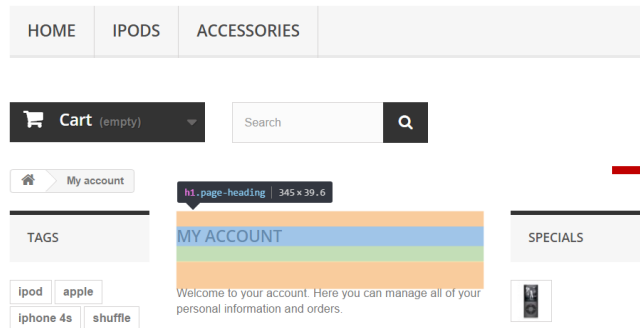
57

Chrome

- Druk op F12

- Druk Ctrl+F

58

Op basis van attribuut – deze gaan we veel gebruiken!!

- Voorbeeld:
- `<input type="text" class="firstField" name="first" id="firstTextfield">`
- `input#firstTextfield`
- `input[id='firstTextfield']`
- `input.firstField`
- `input[class='firstField']`
- `input[name='first']`

59

Op basis van tekst

- Voorbeeld:
- `<a href="#">This link does not have an identifier</a>`
- `//a[text()='This link does not have an identifier']`
- `//*[text()='This link does not have an identifier']`
- `//a[contains(text(), 'This link does not')]`

Alleen Xpath

60

Browser sluiten

```
}  
    driver.quit();  
}
```

- Kan heel belangrijk zijn. Waarom denken jullie?

61

Opdracht: Maak een Selenium Testcase om in te loggen

- Maak een nieuwe TestNG class genaamd FirstSeleniumTest
- Noem de @Test methode **logInSuccesFull**
- Gebruik vervolgens in de bovengenoemde methode Selenium voor het succesvol inloggen op de Polteq webshop.

62

Testen is....?

MAAR WAT ZIJN WIJ VERGETEN?

63

Betrouwbare validatie!

Groen vinkje in de IDE is echt niet genoeg

Daarvoor gebruiken we Assertions

- Boolean values
- Integer values
- String values
- ...

65

Assertions – boolean

```
import org.assertj.core.api.Assertions;
```

```
@Test
public void assertBoolean() {
    boolean testBoolean = true;

    Assertions.assertThat(testBoolean).as("Selection box is
        disabled").assertFalse();
}
```

Actuele waarde

Verwachte uitkomst

Melding indien check
faalt

[Selection box is disabled]
Expecting:
<true>
to be equal to:
<false>
but was not.

66

Assertions – String Contains

```
@Test
public void assertStringContains() {
    String text = "ThisStringStartsWithSomeTextAndEndWithSomeOtherText";

    Assertions.assertThat(text).as("Username in header").contains("tekst");
}
```

[Username in header]

Expecting:

<"ThisStringStartsWithSomeTextAndEndWithSomeOtherText">

to contain:

<"tekst">

67

Assertions – Integer greaterThan

```
@Test
public void assertIntegerGreaterThan() {
    int testInt = 42;
    Assertions.assertThat(testInt).as("Number of
        participants").isGreaterThan(42);
}

@Test
public void assertIntegerGreaterThanOrEqualTo() {
    int testInt = 42;

    Assertions.assertThat(testInt).as("Number of
        participants").isGreaterThanOrEqualTo(42);
}
```

[Number of participants]

Expecting:

<42>

to be greater than:

<42>

68

AssertJ

- Ga naar <http://mvnrepository.com>
- Zoek op AssertJ
- Voeg de code snippet toe aan de pom.xml

69

Oefening

- Maak in je **examples** package een TestNG class **Controles**
- Pas een aantal assertions toe voor het valideren van:
  - Teksten
  - Getallen
  - Boolean waarden
- Maar gebruik een Assert type die niet op de sheets staan! (gebruik je IDE voor de mogelijkheden)

70

Soft Assertions

```
public class SomeTest {

    @Test
    public void multipleChecks() {
        SoftAssertions softly = new SoftAssertions();

        softly.assertThat("enddesignstart").as("Welcome message")
            .startsWith("start")
            .endsWith("end")
            .contains("test");

        softly.assertAll();
    }
}
```

71

Soft Assertions

The following 3 assertions failed:

1) [Welcome message]

Expecting:

<"enddesignstart">

to start with:

<"start">

at SomeTest.multipleChecks(SomeTest.java:14)

2) [Welcome message]

Expecting:

<"enddesignstart">

to end with:

<"end">

at SomeTest.multipleChecks(SomeTest.java:15)

3) [Welcome message]

Expecting:

<"enddesignstart">

to contain:

<"test">

72 at SomeTest.multipleChecks(SomeTest.java:16)

Opdracht: Voeg een Assert toe aan de Selenium Testcase om in te loggen

- Gebruik de TestNG class genaamd FirstSeleniumTest
- Analyseer welk element je wilt gebruiken voor validatie aan het einde van de testcase (tip: dat is een element op de My Account pagina)
- Benader dit element met Selenium code, store het element in een variable
- Maak een Assert met de bovengenoemde variable om te controleren of de test de inlog pagina heeft bereikt.

73

Vragen?